

KRUTÉ PROCITNUTÍ

Utrpení Alexiho Lalase by byl možná výtečný název jeho nové sólové desky, stejně tak ale i střízlivé hodnocení duševního rozpoložení, v němž se prezident L.A. Galaxy nacházel 29. března 2008 krátce před půlnocí na parkovišti stadiónu Dicks Sporting Goods Park. Pakliže byste jeho tmavou postavu rázuující sem a tam zahlédli zpovzdálí, měli byste ho za fanouška Colorada Rapids, který to na oslavu vítězství domácích v poměru 4:0 v zahajovacím utkání sezóny přehnal s alkoholem. Lalas nebyl žádný klídaš, ale tentokrát byl po bídném výkonu Galaxy tak dopálený, že se odmítl vrátit do hotelu autobusem společně s mužstvem - a kolegy z realizačního týmu Paula Brava a Toma Payna tak donutil postávat s ním přes půl hodiny na chladném povětří v podhůří Skalistých hor a čekat na taxík.

Lalas přecházel tam a zpátky tak horečně, že málem vyšlapal do asfaltu cestičku. V duchu si přehrával všechny nemilé okamžiky zápasu a přemítal: Pochopil to vůbec někdo? Uvědomil si Ruud Gullit, že MLS nebude žádná procházka růžovým sadem? Nebyl ten holandský kouč zkoušený jak hašišák z Amsterdamu, když se rozhodl nejnebezpečnější a nejschranější tandem Galaxy (Beckhama s Donovanem) postavit na opačná křídla, kde si nemohli přihrávat? Došlo mu vůbec, že nasadit do hry hned trojici nováčků s platem necelých dvacet tisíc možná nebude úplně nejlepší nápad? Že jejich výkon v předsezónních kláních s FC Soul a Hongkong Union možná nebyl nejpřesnějším ukazatelem toho, jak se předvedou ve skutečném soutěžním zápase MLS? A co ty pozápasové výmluvy, kdy Gullit všechno sváděl na nadmořskou výšku a Beckham kritizoval rozhodčího? Jistě, sudí pískal otřesně - jak může nařídít penaltu, když faulovaný hráč ani nespádl na zem? -, ale prachmizerných *čtyři nula* to nijak neomlouvá!

Všechno bylo špatně, usoudil Lalas. Už od úvodního hvizdu bylo jasné, že Gullitovo rozestavení 4-3-3 nebude fungovat. Střední záložník Peter Vagenas nedokázal přihrávkami pravidelněji nacházet Beckhama s Donovanem, a tak ho Gullit o přestávce nahradil Brandonem McDonaldem, nováčkem, jemuž se nevedlo o nic lépe. Colorado mnohem častěji drželo míč na kopačkách

a Beckham s Donovanem vypadali frustrovaně a vyčerpaně, mimo jiné i proto, že oba tři dny předtím hráli za reprezentaci. (Beckham při porážce 0:1 v přátelském utkání s Francií v Paříži odehrál své jubilejní sté utkání v národním dresu.) Rapids se dostali do vedení ještě před přestávkou zásluhou Terryho Cooka a o šanci na zvrát přišli Galaxy nedlouho po začátku druhé půle. V padesáté osmé minutě odpískal sudí Abbey Okulaja Abelu Xavierovi spornou penaltu — domácí Omar Cummings dokonce v šestnáctce ani neupadl — a domácí díky proměněnému pokutovému kopu vedli už 2:0. Za dalších osm minut zvýšil na tříbrankový rozdíl právě Cummings a v sedmdesáté deváté minutě uzavřel na konečných 4:0 pro Colorado Colin Clark, když krásně obehřál Xaviera.

Když si Lalas všechny ty minely a kisky zpětně promítal, mohl jen frustrovaně rozhozovat rukama. Prohrát 0:4 s Beckhamem, Donovanem a Ruizem v sestavě byl už tak dost velký trapas, jenže v závěrečných minutách bylo ještě hůř. Xavier, u něhož se frustrace nezdědila přelila v zuřivý hněv, uviděl od Okulaji v osmdesáté deváté minutě za protesty červenou kartu, a než ho spoluhráči stačili odtáhnout, málem sudího inzultoval. („Takovej rozhodčí, to je ostuda!“ křičel po zápase Xavier na reportéry.) Největší rána však přišla v nastaveném čase, kdy domácí Ciaran O'Brien zezadu fauloval Ruize, za což si rovněž vykoledoval vyloučení. Snad kvůli Ruizově pověsti největšího simulanty v lize všem došlo, že je skutečně zraněný, teprve když několik minut proležel na trávníku. Pro Lalase se tím naplnil katastrofický scénář: fotbalista, kterého angažoval s tak vysokým rizikem, hráč, který si ukrajoval velkou část platového rozpočtu klubu, měl kvůli utrženému menisku v pravém kolenu chybět příštích šest týdnů.

První zápas sezóny často bývá předzvěstí toho, co přijde, a v Galaxy se už rýsovalo několik znepokojivých trendů. Především mělo mužstvo děravou obranu a dostávalo jeden gól za druhým. Zejména Xavier hrál otřesně: jak si ostatní týmy z MLS uvědomily už v minulém ročníku (kdy nevyužily šance jej angažovat), tento pětatřicetiletý veterán už v soubojích jeden na jednoho nestačil na mladší a rychlejší útočníky a svou výbušnou povahou si doslova koledoval o červené karty. A co hůř, roku 2007 dal Lalas Xavierovi dvouletou garantovanou smlouvu, což znamenalo, že by se fotbalistův příjem ve výši 156 tisíc dolarů započítával po celou sezónu do platového stropu, i kdyby ho Galaxy vyřadili z kádrů. Ne že by se ovšem nováčkům vedlo o mnoho lépe. Ze čtyř nových posil, které se v Coloradu dostaly na hřiště, pouze Sean Franklin vypadal, že by mohl na úroveň MLS stačit a být přínosem. Pokud šlo o Beckhama, jeho frustrace z toho, že se příliš nedostával k míči, nadále pokračovaly, stejně jako stesky na kvalitu rozhodčích v MLS. „Některé

verdikty zkrátka zápasy výrazně ovlivní a právě k tomu podle mě dneska došlo," vyjádřil se Beckham ke Xavierově penaltě a dodal, že ani vyloučení na straně domácích prý dle jeho mínění nebylo zasloužené. I toto už byla u Beckhama jakási obehnaná (a únavná) písnička: nářky nad tím, že jsou sudí v MLS tak špatní, že dělají chyby na obě strany.

Z hlediska hlavních sdělovacích prostředků byla prohra Galaxy 0:4 katastrofou, tím nejhorším, co se na startu druhého roku experimentu Beckham mohlo přihodit. Deník *Los Angeles Times*, který tak jako všechny noviny ekonomicky strádal, se už po zbytek sezóny neobtěžoval vysílat na další venkovní zápasy Galaxy svého fotbalového reportéra. A druhý nejčtenější list ve městě, *Orange County Register*, dokonce záhy přestal o Galaxy psát úplně. Nadšení kolem Beckhamova příchodu v roce 2007 z velké míry vytvářela a živila mediální kampaň, teď už však pomalu ztrácela zájem i sama média. V Galaxy si uvědomovali, že sedm set novinářů jako na Beckhamovu úvodní tiskovou konferenci už se na žádnou akci znovu neakredituje, ani ve snu by je však nenapadlo, že na některých setkáních se zástupci tisku po trénincích mužstva v roce 2008 bude Beckham rozmlouvat třeba jen s pouhopouhými třemi či čtyřmi žurnalisty.

Hráči Galaxy v kabině byli zdrceni. „Člověk si vždycky myslí, že je na tom lip, než tomu ve skutečnosti je," posteskl si Donovan. „Všem to otevřelo oči - Ruudovi, Davidovi, mně i celému mančaftu -, že nejsme ani zdaleka tak dobří, jak si myslíme." Ale jak jsem to mohl tušit? bránil se Gullit. Tým za celé přípravné období hrál pouze s jediným klubem z MLS, proto si Gullit vůbec neuvědomil, kolik práce je třeba ve skutečnosti udělat. Nyní to tedy zjistil na vlastní kůži. Ovšem pakliže se tentokrát Lalas rozlítl natolik, že kolem půlnoci na prázdném parkovišti u stadiónu štkal na měsíc, tak ještě netušil, jak se naštve, až mu dojde, kolik práce už tak Gullit zanedbává.

Několik minut po závěrečném hvizdu seděl Peter Vagenas se sklopenýma očima v šatně hostí a kroutil hlavou. Zlobila ho ponižující porážka 0:4 i to, že jej o poločase vystřídal nováček. Stále však nedovedl pochopit jednu věc v Gullitově přípravě na zápas - vlastně na celou sezónu. „Víte co?" nadhodil Vagenas ve ztichlé kabině. „Možná bychom se před dalším zápasem měli zaměřit na standardky." Myslete si o mně, že jsem třeba blázen, říkal si Vagenas v duchu, ale pokud máte v týmu Davida Beckhama, nejlepšího exekutora standardních situací na světě, pak přece musíte udělat všechno, co je ve vašich silách, abyste z takové výhody co nejvíc těžili. Jenže Gullit nedělal *vůbec nic*. Bylo to sice *zarážející*, avšak pravdivé: hned několik hráčů potvrdilo, že Galaxy za celé

dva měsíce přípravného období standardní situace vůbec nenacvičovali. Ani v L.A., ani na Havaji, ani v Asii. Ani jednou jedinkrát.

Třicetiletý Vagenas už za devět let v Galaxy zažil mnohé: čtyři trenéry, dva ligové primáty (při triumfu roku 2005 byl dokonce kapitánem) a rovněž tolik výher i porážek, že už ho nikdo a nic jen tak nerozházelo. Poté, co pověsil kopáčky na hřebík Cobi Jones, byl nyní v klubu nejdéle sloužícím hráčem, jediným, který pamatoval titul z roku 2002. Právě klubová věrnost byla hlavním důvodem, proč si jej Lalas ponechal, když se Galaxy začali zbavovat veteránů jako Chris Albright, Kevin Hartman či Tyrone Marshall. A dalším důvodem byl osobní vztah, který Lalas k Vagenasovi měl. Byl to jeho blízký přítel, někdejší spoluhráč a rovněž Američan řeckého původu. „Kdybych nebyl prezidentem Galaxy, tak už by asi Peter Vagenas za Galaxy nehrál," připouštěl Lalas. „Vyměnili jsme však už spoustu hráčů, kteří v Galaxy nějakou dobu působili a kteří znali zdejší prostředí."

Spolu s Alanem Gordonem byl Vagenas největší vtipálek v mužstvu a vždy hýřil suchým humorem, kterým dokázal rozesmát Beckhama i ve vedlejší místnosti. „Den co den mu nechávám podepsat různé věci," žertoval Vagenas na účet nejslavnějšího spoluhráče. „Hned odpoledne je hodím na eBay a každý den si tak přivydělám stovku!" Na rozdíl od Gordona, který si zpravidla nebral nic příliš k srdci, se ovšem u Vagenase zejména v krizových situacích někdy projevovaly méně vlídné povahové rysy. Byl kupříkladu zatrpklý z toho, že ho Bruce Arena ani Bob Bradley nikdy nepozvali do přípravného tábora reprezentace, neboť sám sebe považoval za „nejlepšího hráče na svém postu v *lize*, nejen v mužstvu". Každý profesionální sportovec potřebuje pro svou výkonnost sebevědomí, ovšem u Vagenase se zdálo, že má v tomto směru nepatřičné iluze. Navíc míval ve zvyku v kabině reptat, což spoluhráčům nebylo vždy po chuti. „Pete je od přírody kverulant," prohlásil Donovan, který si občas v duchu přál, aby Vagenas zmlkl a hodil všechno za hlavu.

V Gullitově případě však byla Vagenasova reakce namístě. Skutečnost, že mužstvo netrénovalo standardní situace, nebyla rozhodně podružná. Naopak šlo o přímo šokující ironii u týmu, za který hrál fotbalista, podle jehož standardek byl pojmenován i film. Jakmile se o tom dozvěděl Lalas - buďto od Vagenase anebo od jiného hráče, jak tvrdil Vagenas -, okamžitě se za Gullitem vydal a žádal odpovědi. „Neustále opakuju, že voda je pro život totéž jako standardky pro fotbal," divil se Lalas. „Je to jedna z věcí, která se dá dobře natrénovat. Proto se jim věnuje každý kouč na světě. A pokud se jim nevěnuje, je jasné, že někde nastal nějaký problém." Poté, co si Lalas s Gullitem promluvil, se Galaxy před dalším zápasem nácviku standardních situací přece jen věnovali. To však nebyl jediný důsledek: Gullit usoudil, že informaci Lalasovi

prozradil Vagenas a že mu tedy nemůže důvěřovat. Proto u trenéra okamžitě upadl v nemilost. Nejenže Vagenas v příštích dvou měsících nenastoupil ani jedinkrát v základní sestavě, ale dokonce za deset ligových zápasů v průběhu dubna a května odehrál pouhopouhých třináct minut.

Vagenas to nesl těžce. „Dost se mě to dotklo, protože jsem byl z něčeho obviněn," vysvětloval, zároveň ale věděl, jak Gullit se zkušenými fotbalisty vycházel na předešlých štacích. Nedlouho poté, co Gullit převzal trenérské žezlo v Newcastlu United, sebral záložníkovi Robovi Leeovi kapitánskou pásku i číslo dresu a donutil ho, aby trénoval sám — jen proto, že Lee dle vlastních slov hájil coby kapitán zájmy hráčů (což mimo jiné znamenalo říkat občas kouči věci, které nechtěl slyšet). Vyřadit hráče z kádrů si trenér mohl dovolit v Evropě, kde díky absenci platového stropu či omezení soupisky bylo možné ihned přivést nové fotbalisty. Ovšem v MLS a v klubu, který měl ostřílených veteránů jako šafránu, bylo nebezpečné se Vagenase s jeho zkušenostmi zba-
vovat. Několik hráčů Galaxy nabylo přesvědčení, že tak Gullit činí záměrně nazlost Lalasovi. „Jedním z důvodů, proč chtěl Ruud Peta propustit, byl podle mě jeho blízký vztah k Aleximu," prohlásil Greg Vanney. Alespoň prozatím byl Vagenas jednoduše ponechán v očištění na lavičce Galaxy.

Zatímco Lalase stále více rozčilloval Gullit, Gullita pro změnu čím dál intenzivněji dopalovala sama MLS. Každý týden mezi sebou hrály rezervní týmy klubů — šlo o zápasy juniorských mužstev dle evropského modelu —, a trenéři tak měli příležitost sledovat nováčky a hráče druhého sledu naživo v kláních s ostatními soupeři. MLS však v souladu se svými pravidly přísně hlídala, kolik minut mohou fotbalisté strávit na hřišti ve dnech jdoucích hned po sobě, což (ve spojení s úzkými kádry) znamenalo, že Gullit mohl do zápasu juniorky v Coloradu postavit pouze deset hráčů a do dalšího utkání rezervy příští týden musel dokonce povolát dva zaměstnance z obchodního oddělení Galaxy. „Takhle to prostě nejde," posteskl si Gullit jednoho dne s tváří zkřivenou hněvem. „Je to k nevíře. Liga s tím musí něco udělat." Gullitovi připadalo, že je v MLS obrovský rozdíl mezi hráči velmi dobrými a průměrnými, a to hlavně vinou špatné trenérské práce na amerických univerzitách. Došel k závěru, že jeho největším přínosem by možná bylo, kdyby vybrousil „neopracované diamanty" z juniorky, to ale jedině tehdy, pokud by je mohl sledovat v náročných zápasech. (MLS celou záležitost na konci ročníku vyřešila šalamounsky: soutěž rezervních týmů jednoduše zrušila.)

„Chtěl jsem zde trénovat," svěřil se Gullit. „Byla to má volba. Musím se přizpůsobit." Gullit bezesporu projevoval ochotu upravit taktiku i sestavu. Ve snaze odčinit debakl z Colorada hned ve druhém utkání sezóny - což byl na ESPN2 zápas týdne proti San Jose Earthquakes pod vedením Franka Yallop-

přešel Gullit z rozestavení 4-3-3 k tradičnějšímu 4-4-2 a přesunul Donovana do útoku, kde mohl lépe spolupracovat s Beckhamem. A výsledky se jako zázrakem dostavily. Už v deváté minutě zachytil Donovan zpětnou přihrávku soupeře, okamžitě spatřil, jak se Beckham řítí k brance, a poslal mu přesnou přihrávku, kterou Beckham hned z první procedil bývalému gólmanovi Galaxy Joeovi Cannonovi mezi nohama. Byl to jeho vůbec první gól v ligovém zápase a tuto laskavost oplatil spoluhráči krátce před přestávkou. Adresoval Donovanovi vysoký míč, ten vyběhnutého Cannona přehodil a poslal tak Galaxy do dvougólového vedení. Nahoře v lóži Beckhamových Victoria vstala a radovala se spolu s Kobem Bryantem a jeho rodinou, zatímco Beckham skočil Donovanovi na záda a vychutnával si ovace burácejícího domácího publika. Jistě, San Jose coby nový tým nemělo ještě patřičnou kvalitu, avšak fotbalový um Beckhama s Donovanem, jímž přispěli ke konečné výhře 2:0, byl zcela neoddiskutovatelný. Tito muži přemýšleli, vnímali a hráli na zcela jiné úrovni.

Problémem Gullitových Galaxy nebylo ani tak střílení branek, neřešitelným úkolem pro ně spíš bylo neinkasovat. Za každý krok vpřed, který Galaxy v první polovině sezóny učinili (většinou se jednalo o překrásné branky jak vystřižené z učebnice), couvl klub vzápětí opět o krok zpátky, ať už vinou neshod mimo trávník nebo neschopnosti přímo na hřišti (čti: rozhárané defenzivy). Obranná řada Galaxy byla nepopíratelně slabá - příliš stará i příliš mladá zároveň -, nešlo ale o jedinou příčinu potíží v defenzivě. Často se stávalo, že útočníci ani záložníci (Beckhama nevyjímaje) nevyvíjeli na soupeře dostatečný tlak a umožňovali jim tak nerušeně posílat přihrávky do pokutového území Galaxy, a Gullit zkrátka disciplínu v obraně nikdy nepreferoval. Rezultoval z toho velice atraktivní fotbal s divokými výsledky (3:2, 3:3, 5:2, 4:1 atp.), avšak stejně často s dobrým i špatným koncem pro Galaxy.

Pokud byly někdy tři body v MLS téměř jisté, tak tehdy, když přijelo na zápas Toronto FC. Tento tým, vyznávající červené dresy, přicestoval v následujícím týdnu do Los Angeles s bilancí dvou porážek ze dvou utkání, ovšem v samotném střetnutí připomínali jeho útočníci vinou prachmizerné defenzivy Galaxy brazilské míčové kouzelníky, kteří roku 1970 vyhráli mistrovství světa. Hned třikrát využilo Toronto kiksů Grega Vanneyho — hosté ani jednou neprohráli a zvítězili 3:2 gólem z osmdesáté osmé minuty, před kterým Vanney upadl ve snaze udržet krok s rychlejším Jeffem Cunninghamem. Obě branky Galaxy zaznamenal Donovan (jednou se trefil z penalty), zároveň však nepochopitelně dvakrát zazdil samostatný únik (po Beckhamových přihrávkách), díky nimž by šli Galaxy do vedení. „Všechno je to o tom, abyste si dovedli vypracovat šance a měli sebevědomí na to je proměnit,“ rýpl

si zlehka po zápase do Donovana. „Prostě musíte dát góly. Snad se nám to brzo začne dařit.“

Byť Beckhama zlobilo, že není na pravé straně tak často u míče anebo (když už se k němu dostal) že dostává mizerné přihrávky, jen zřídka kdy dal hněv vůči spoluhráčům viditelně najevo jinak, než že si čas od času ukázal prstem na hlavu (*mysli!*) či zvedl obě ruce do vzduchu, když byl právě volný. Kupříkladu Chris Klein cítil, jakou musí Beckham zažívat frustraci - vždyť ještě donedávna hrával se Zinédinem Zidanem, Raúlem či Robertem Carlosem —, zároveň ho však obdivoval, že povzbuzuje nováčky v mužstvu a že se k nim chová jako k lidem, přestože si občas musel připadat, jako když vede doučovací fotbalový kurz. „Jedná se o dlouhodobý projekt, který v MLS poběží ještě mnoho let, proto je taky potřeba učit tuhle hru mladé kluky,“ řekl Beckham. „Nejdůležitější je umět ovládat míč a naučit se posílat v pravý okamžik dobré finální přihrávky. Ale v tuhle chvíli se s klukama učíme správně si nabíhat a vědět, kdy a kam přihrávat.“ Dalo se tomu říkat *Základy kopané pro začátečníky s Davidem Beckhamem*.

Beckham žádal fanoušky i média, aby po nevalném startu Galaxy do sezóny s bilancí 1-2 nepropadali panice, avšak už pouhá skutečnost, že takovou potřebu cítil, byla příjemnou změnou, protože v této lize se kluby v průběhu celé základní části pod příliš velkým tlakem neocítaly. Na rozdíl od evropských lig, v nichž Beckham dosud působil, v MLS platilo, že díky milosrdnému schématu vyřazovacích bojů na jednotlivých zápasech základní části celkově vzato až tolik nezáleží, a relativní absence větších tlaků (pozornosti médií, podpory fanoušků, platů fotbalistů a konkurence v kádru) ubírala soutěži na náboji. Porážky navíc zažívaly všechny kluby. MLS usilovala o co největší vyrovnanost a žádný tým nevládl lize tak, jako tři nebo čtyři nejbohatší kluby ovládaly soutěže v Anglii, Španělsku a Itálii. Během třiceti zápasů v sezóně, povšiml si Klein, „mají i ty nejlepší mančafy v naší lize na kontě osm nebo deset porážek“. Dalo se živě polemizovat, který systém je lepší. V MLS bezesporu obecně panovala vyšší konkurenceschopnost, jenže fanoušci chtějí vidět špičkovou kvalitu, ne mrzkou průměrnost. A skutečná kvalita měla v MLS tolik překážek, že dosahovat pravidelně úspěchu bylo téměř nemožné. „To je jedna z věcí, které jsem si uvědomil,“ přiznal Beckham. „Bude to jedna z těch sezón, kdy v jednom zápase hrajeme fakt dobře a vyhrájeme, a pak zase hrajeme úplně bídě a prohrajeme jako v tom prvním utkání. Přesně takhle to vypadá už teď, i když jsou odehrána teprve tři kola.“

K podobně prudkým výkyvům v kvalitě docházelo i v průběhu samotných zápasů. 19. dubna odehráli Galaxy proti úřadujícímu mistrovi z Houstonu první půli tak slabě, že když mužstvo odcházelo o přestávce za

nepříznivého stavu 0:1 do šaten, domácí příznivci je vypískali. V poločase druhém však opět ožila kombinace Donovan-Beckham a druhý jmenovaný milimetrově přesnými centry dvakrát našel svého útočného kolegu, který nejprve hlavou v šedesáté sedmé a poté i nohou v osmdesáté čtvrté minutě pokaždé srovnal skóre. Šlo o vskutku špičkové propojení prvotřídních přihrávek se zakončením a Donovan se po prvním z gólů dostal do takové ráže, že stanul nad ležícím obráncem Patrickem Iannim a cosi na něj pokřikoval jako svého času Muhammad Ali nad knokautovaným Sonnym Listonem. Kdyby Galaxy s podobnou vervou i bránili, mohli vyhrát a zápas nemusel skončit remízou 2:2.

Navzdory útočné síle se v průběhu prvních čtyř utkání projevíly v herním projevu Galaxy dvě alarmující skutečnosti: o veškeré branky mužstva se postarali Donovan s Beckhamem a kromě jediné výhry mužstvo vždy inkasovalo jako první. Oboje se však změnilo hned následující týden v městském derby s Chivas USA na vyprodaném HDC. Před zraky Torna Cruise a Katie Holmesové, kteří seděli v Beckhamovic lóži spolu s Victorií, udeřil jako první v osmnácté minutě Donovan tvrdou ránou levačkou ze dvaceti metrů a hned zraje druhé půle přidal i druhou trefu. Chivas však pokaždé dokázali odpovédět a na obou trefách nesl svůj podíl viny zoufale pomalý Abel Xavier. Když už se zdálo, že tyto brankové hody opět vítězstvím Galaxy neskončí, přišel na hřiště v sedmdesáté první minutě náhradník, který nečekaně změnil obraz hry.

Alan Gordon.

V prvních čtyřech zápasech hrál Gordon tak bídňě, že si nezasloužil ani svůj pětimístný plat. Když psal redaktor webu ESPN.com živou reportáž o výhře Galaxy 2:0 nad San Jose, značnou část věnoval kritice fotbalisty, jemuž fanoušci přezdívali Šnek: „71. minuta: [Ely] Allen skvěle uvolnil Gordona, který si naběhl do šestnáctky soupeře. Byl naprosto osamocený, obránce San Jose nechal za zády a stačilo mu už jen prostřelit gólmana Cannona, zakopl však o míč, upadl a přišel o něj. Vážně... To si nevymýšlím." Na Gordonovu obranu je třeba říct, že ho Gullit v následujícím utkání proti Houstonu postavil na netypický post středního záložníka, přesto si za svůj nevydařený poločasový výkon vysloužil při příchodu na plochu za stavu 2:2 proti Chivas pískot a bučení části domácích fanoušků. „Trochu mi to pošramotilo sebevědomí," přiznal Gordon. „Tohle mužstvo je doslova pod drobnohledem a já až moc naslouchal hlasu médií."

Možná i proto odehrál následující čtvrthodinku tak skvostně. V 76. minutě odkopl obránce Chivas Lawson Vaughn vysoko do vzduchu neškodně vyhlížející míč, pro který si hned běžel brankář Brad Guzan, americký

reprezentant, jenž měl zanedlouho přestoupit do Aston Villy z anglické Premier League. Gordon se z nějakého důvodu rozhodl jít s Guzanem do souboje a zkusit se dostat k balónu hlavou dřív než gólman rukama. Vyšrouboval svých 191 centimetrů k obloze, čímž Guzana zaskočil, a nečekaně trknul míč do sítě: 3:2 pro Galaxy. Byl to typický Gordon - nepřítel pohledná branka, která padla ze skrumáže - a spoluhráči se na něj hned nadšeně vrhli. To však zdaleka nebylo vše. Minutu nato přihrál Gordon Donovanovi na jeho třetí gól v utkání, další bombu levačkou zpoza šestnáctky: Galaxy vedli už 4:2. A Gordon se k údivu všech trefil ještě jednou v osmdesáté čtvrté minutě, kdy zakončil krásnou rozehru Donovanova s Beckhamem. Toho večera si udobřil fanoušky, k dokonalosti chybělo snad už jen to, aby některou z branek oslavil jako šnek, čímž by vzal vítr z plachet všem posměváčkům.

I přes Gordonovy skvělé okamžiky v závěru utkání se však mužem zápasu stal autor hatricku. Po pěti kolech nového ročníku měl Landon Donovan na kontě už osm gólů - jen o čtyři méně než byl jeho osobní rekord za celou sezónu v MLS. Když se Donovan po vítězství 5:2 vrátil do burácející šatny, udělal nejlepší hráč Galaxy cosi symbolického. Torna Cruise zcela ignoroval a namířil si to přímo k dalšímu gratulantovi, který o hattrících rovněž něco ví: k Wayne Gretzkymu.

Landon Donovan bydlel v městečku Manhattan Beach v patrové rezidenci ve středomořském stylu s mahagonovým nábytkem, dubovými podlahami a rozlehlým, prosluněným otevřeným prostorem, který zahrnoval například obývací s vysokým stropem a luxusně vybavenou kuchyň. Byl to ten typ obydlí, v němž by se cítil jako doma hlavní scénárista úspěšného televizního sitcomu: nijak okázalý, ale mimořádně vkusně zařízený, s příjemnou atmosférou a (vzhledem k přepychové poloze nedaleko od pláže) nepochybně také velice drahý. Jednoho pátečního odpoledne počátkem května byl Donovan doma sám a obědval krabí závitky s artyčokem. Na mramorovém kuchyňském pultu ležel otevřený ultratenký laptop Macbook Air.

Donovan s manželkou Biankou byli pejskaři. Jakmile se s talířem posadil na pohovku v obývací, ihned ho oklopila čtveřice jejich chlupatých miláčků: pětiletý kříženec ovčáka a labradora Thor, čtyřletý kříženec ridgebacka a černého labradora Loki, tříletý čistokrevný bostonský teriér Luna a čtyřměsíční kříženec pitbulla a labradora jménem Santi („jako Santiago“). „Já se psy v domě vyrůstal a stejně tak i Bianca,“ prohlásil Donovan, který si se štěnětem hrával na schovávanou. „*Tyjsi tak rozjomileji Santi!* Můžete ho z toho gauče vyšoupnout. *Hodnej kluk.*“

Ta scéna vyjadřovala mnohé, především to, že se nejedná o dům mladého a nezralého muže, kterému je něco přes dvacet. Nikde žádné plakáty Boba Marleyho, lávové lampy ani nedojedené krabičky přineseného jídla na kuchyňském pultě. Nábytek, moderní design i pokrm dávaly tušit přítomnost člověka, kterému je spíš čtyřicet než šestadvacet. A dle Donovanových slov to nebyla náhoda, protože během dvou let od katastrofálního představení na světovém šampionátu 2006 prý prošel „osobní proměnou“. „Někdy v tom roce 2006 jsem podlehl jakémusi uspokojení, dospěl jsem do fáze, kdy jsem prostě mohl nastoupit, a ať jsem hrál, jak jsem hrál, bylo mi to tak nějak jedno,“ přiznával. „A to není fér. Došlo mi, že kariéru mám jednom jednu a že z ní musím vytěžit, co se dá.“ To znamenalo začít pilně posilovat. Brát tréninky vážně. Jíst každý den správnou stravu: Donovan se právě chystal přelouskat knihu Michaela Pollana *Všežravcovo dilema* o poměrech v potravinářském průmyslu v USA a po dočtení knihy *Fast Food Nation* varoval mladší spoluhráče před zly číhajícími v McDonald's.

Největší změna však u Donovana dle jeho názoru proběhla na mentální úrovni. Už nečekal až do pátku, aby si vizualizoval nadcházející víkendový zápas, ale začal se připravovat už předcházející neděli a dokázal se nabudit tak silně, že se s úvodním hvizdem proměnil v masu zhmotněné energie odhodlanou nedat soupeřovým obráncům ani na chvíli vydechnout. (Tím se prý vysvětloval i jeho netypický postoj po vzoru Muhammada Aliho nad Patrickem Iannim z Houstonu, byť byl jeho posměch poněkud nepatřičný.) Jelikož už Donovan nebyl kapitán, nehovořil mezi čtyřma očima s hlavním trenérem, a přestože mu možnost mluvit za hráčský kádr chyběla, využil možnosti soustředovat se výhradně na vlastní výkon. Pochopitelně chtěl získat čtvrtý ligový primát, rovněž si však stanovil cíl stát se nejlepším střelcem ligy a získat cenu pro nejužitečnějšího hráče soutěže — což se mu doposud nepodařilo, a to i kvůli podivné praxi v MLS, ve které se hrála ligová kola i v době reprezentačních přestávek stanovených mezinárodní fotbalovou organizací FIFA. „Jak může liga dopustit, že se její nejlepší hráč nemůže ucházet o cenu pro nejužitečnějšího hráče?“ divil se Chris Klein. „Landon zmešká kvůli reprezentaci deset zápasů za sezónu, ovšem odpočatý Landon je v naší lize zdaleka nejlepším fotbalistou. Kdyby za Galaxy odehrál celý ročník, možná by mohl dosáhnout i mety třiceti gólů.“

Donovan tušil, že průměr bezmála dvou branek na zápas si nemůže udržet, zároveň však přiznával, že ještě nikdy neměl tak vysoké sebevědomí. Navíc si coby nenasytný konzument sportovních médií moc dobře uvědomoval, že pokud mu střelecká forma vydrží, umlčí tak početné řady svých kritiků, kteří se chovali, jako by snad trpěl nějakou charakterovou vadou, když fotbalové

řemeslo neprovozuje v Evropě. „Kritiku za světový šampionát samozřejmě chápu,“ nechal se slyšet Donovan. „Chápu i kritiku, když v nějakém zápase nehraju nejlíp, ale opravdu nemám rád, pokud se vynášejí nějaké osobní soudu. Ty mě štvou. Pokud jde o fotbal, tak vím, že ne vždycky jsem hrál tak jako v těchhle posledních pěti utkáních. Ale pokud tak budu hrát celou sezónu, pak už nemůže říct nikdo ani ň.“

S několikaměsíčním odstupem Donovan vnímal, že si kvůli Beckhamově příchodu dělal přehnané starosti, že vyplýval příliš času a energie a vše zbytečně komplikoval přemítáním, zda spolu oni dva i jejich manželky budou mít blízký vztah i mimo hřiště. Až příliš se to podobalo horším okamžikům, které člověk zažije na střední škole, došlo Donovanovi, a přitom tomu tak vůbec být nemuselo. Vlastně mu život připadal daleko jednodušší, když si uvědomil, kde skutečně s Beckhamem nalézají styčné plochy: na trávníku, kde se v jejich společném zaujetí, soutěživosti a nadání odrážela jakási elementární ryznost, jednoduchost, po níž Donovan toužil. „Oba jsme fotbalisti,“ podotkl Donovan, „a oba máme společný cíl: chceme vyhrávat. Není to vlastně nijak složité, určitě ne tak, jak to občas může vypadat. Nemusím se s Davidem stýkat o víkendech. K tomu nikdo nikoho nenutí. No a díky tomuhle způsobu uvažování spolu letos opravdu dobře vycházíme i mimo hřiště. Mám za to, že je mezi námi více vzájemné úcty než loni. Ne že by to tehdy bylo nějak zlé, ale vlastně jsme jeden k druhému neměli žádný vztah.“

Ukovat takové fotbalové pouto v sezóně 2007 pochopitelně ani nešlo, protože Beckham hrál jen zřídkakdy. Přes veškerou publicitu, kterou Beckham generoval i mimo oblast sportu, už nyní Donovan chápal, jak šikovný je Beckham ve skutečnosti jako fotbalista, a obdivoval přesnost a účelnost jeho přihrávek i to, jak čistě míč vždy trefí. A to jakýkoli míč: stojící i letící tím či oním směrem. A k tomu všemožnými způsoby: prudkým centrem počínaje a dlouhou křížnou přihrávkou konče, ať už vnitřním, vnějším či třeba přímým nártem. Donovan dospěl do fáze v MLS nevídané, že už Beckhamovy přihrávky čekal přesně v místě, kam také v devadesáti pěti procentech případů nakonec opravdu zamířily. Když se Beckhamova technická vyspělost spojila s jeho přehledem o dění na celém trávníku, dosahoval Donovan fotbalové nirvány. „Je to prostě senzace,“ vyprávěl. „Jakmile dostane míč, rozzáří se mi oči, protože pokaždé vím, že se nám rýsuje příležitost vstřelit gól. A to je prostě úžasný pocit.“

Už od počátku zajímalo Donovana u Beckhama především to, co u každého jiného slavného hráče ze zahraničí: Proč sem vůbec přestoupil? Pro peníze? Nebo je to pro něj dovolená? Bude toužit porazit Real Salt Lake, když hrával za Real Madrid? V sezóně 2008 byl Donovan alespoň prozatím z Beckhama

nadšený. Bilance 2-1-2 sice nebyla nejoslnivější, ale když dali Galaxy gól, když ho některou ze svých přesných přihrávek Donovanovi připravil, projevoval Beckham nefalšované emoce. Donovan měl pocit, že střílení branek Beckhama se spoluhráči z Galaxy sblížilo — ne třeba přímo jako přátele, ale jako kolegy. „Jako by se potvzovalo, proč tady je,“ pravil Donovan. Nemuseli být s Beckhamem nejlepší kamarádi, stačilo, že mezi nimi panovala vzájemná úcta, protože Donovan měl vlastní přátele, a to v mužstvu i mimo něj. Téměř každý týden si ve chvílích volna zajel s Alanem Gordonem, Chrisem Kleinem a Stevem Croninem na golf. („Landon s Kleinem nás pokaždé z nějakého důvodu nutí jezdit na ta nejdražší hřiště,“ žertoval Gordon. „Za každou hru pak musím vysolit sto babek, takže se jim to snažím rozmlouvat.“)

A osobnostní přeměna Donovana rovněž přiměla k tomu, aby přehodnotil výhled do budoucna. Po dvou neúspěšných štacích v evropské klubové kopané byl přesvědčený, že teprve nyní, ve svých šestadvaceti, je plně připravený a zralý i jako člověk a fotbalista na to, aby mohl působit na nejvyšší úrovni této hry. Debatoval o této možnosti i s manželkou: pokud by se mu naskytla vhodná příležitost hrát v Evropě, určitě by ji zvažoval. „To ovšem neznamená, že se tam nutně musím vracet kvůli nějakému vykoupení či niternému uspokojení,“ dodával, „jenom si uvědomuju, že teď už bych tam mohl uspět.“ Přinejmenším v jednom ohledu už se Donovan poevropštil. Z Itálie mu totiž dorazilo nové, uhlově šedé Maserati Quattroporte a to znamenalo, že se na něj začalo vztahovat Lalasovo pravidlo o hodnotě vozu přesahující částku sto tisíc dolarů, tudíž mohl od nynějška parkovat přímo v areálu H D C poblíž šatny hned vedle Beckhama a Xaviera.

Tento hráč, který byl ještě loni téměř v rozpacích z toho, že letí první třídou, se svěřil Gordonovi, že vlastně neví, jestli bude parkovat na stadiónu, aby se příliš nevyvyšoval nad ostatní americké hráče v dresu Galaxy.

„Nechci být *jedním z nich*“ chmuřil se Donovan.

„No jo, člověče, jenže *ty jsi*,“ odtušil Gordon. „Jen do toho!“

A tak Donovan udělal to, co dělal celou sezónu. Šel na věc.